

"Spowiedź chirurga. Varia Litteraria"

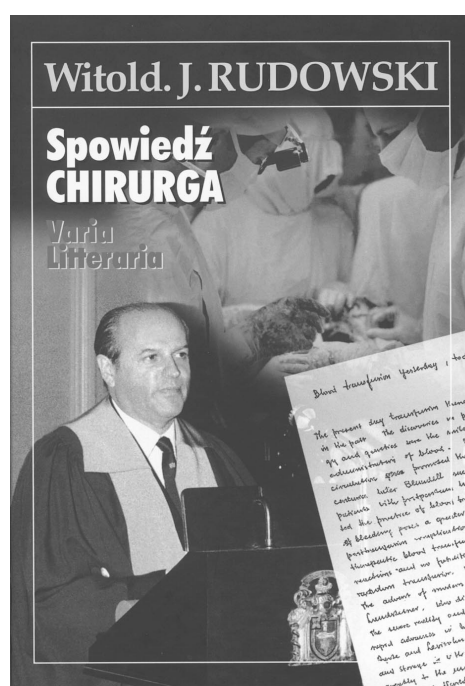
Witold Janusz Rudowski

Warszawa: Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie; 2001, stron 168,
ISBN 83-88681-01-X

Niedawno zmarły Profesor Rudowski należał do najwybitniejszych polskich, a także światowych chirurgów. Szczególnym zainteresowaniem darzył hematologię – transfuzjologię i hemostazologię. W tych dziedzinach uzyskał wiele świetnych naukowych wyników. Był pracownikiem naukowym Akademii Medycznej, Instytutu Hematologii oraz Instytutu im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie, uczestniczył też w pracach wielu towarzystw i instytucji, m. in. Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Swój patriotyzm okazał zaangażowaniem w działalność Armii Krajowej i Wojska Polskiego. Interesował się też żywo literaturą piękną i muzyką klasyczną.

Księga składa się z dwóch części, o treści oddanej w tytule. W przedślowiu doc. Edward Towpik, redaktor naczelny *Nowotworów*, pomysłodawca i redaktor książki wyjaśnia jej genezę. U jej podstaw legły rozmowy z Profesorem, wyzwalające jego frapujące, osobiste wspomnienia, fragmenty historii chirurgii i przemyślenia różnych uniwersalnych tematów. Do opracowania wykorzystano również publikację innych autorów, jak biografię, bibliografię W. J. Rudowskiego, wywiady, laudacje i artykuły o jego działalności i osiągnięciach. Dzięki ograniczeniu do niezbędnego minimum ingerencji redaktora „Spowiedź chirurga” stała się własnym jakby monologiem jej bohatera, toczącym się na kanwie jego ciekawej drogi życia.

Druga część książki „Varia litteraria” mieści przedruki wybranych literackich publikacji W. J. Rudowskiego, poświęconych: M. Kopernikowi jako lekarzowi, pisarzowi – lekarzowi Somersetowi Maughamowi, lekarzowi – żołnierzowi Stanisławowi Januszowi Sosabowskiemu, pułkownikowi Karolowi Janowi Ziemińskiemu «Wachnowskiemu», kompozytorowi Wawrzyńcowi Żuławskiemu, ostatnim dniom życia Kazimierza Przerwy-Tetmajera oraz takim tematom, jak: dzieje corridy, historia polskiego czasopisma onkologicznego *Nowotwory*, przedstawiciele specjalności zabiegowych – laureatom nagrody Nobla i tajne nauczanie medycyny w czasie ostatniej wojny. Wymienione teksty świadczą dobitnie o żywych literackich i historycznych zainteresowaniach i zdolnościach Profesora Rudowskiego.

Rodowód, życie, działalność i osiągnięcia Profesora to świetny fragment historii naszego kraju i naszej medycyny. Niezmiernie cenną słowną informację wzbogaca również ważna, dobrana przez doc. Towpika, dokumentacja ilustracyjna w postaci głównie czarno-białych, rzadziej barwnych zdjęć Profesora i innych osób, budynków, różnych dokumentów, medali i obrazów.

Poza wysoką oceną strony merytorycznej dzieła należy podobnie ocenić jego stronę edytorską. Śnieżno-biały, kredowy papier, świetna dyspozycja tekstu, dobór kroju i zróżnicowania czcionki, wielobarwna twarda okładka zapewniają dziełu pełne walory redakcyjnego, drukarskiego i introligatorskiego osiągnięcia. Jest ono zasługą nie tylko samego pomysłodawcy i redaktora, lecz również opracowania graficzno-komputerowego (Jacek T. Walczak, MD Studio), Agencji Poligraficzno-Wydawniczej GIMPO, jak również nakładcy – Fundacji im. Jakuba hr. Potockiego.

Po pochwale dzieła pozostaje jedynie niepewność, czy nakład (400 egzemplarzy) okaże się wystarczający? Wśród czytelników winni się znaleźć przede wszystkim lekarze, zwłaszcza chirurdzy, hematolodzy i transfuzjologicy oraz historycy medycyny. Książkę też można zalecić innym historykom oraz znawcom i autorom niedawnych dziejów polskiej nauki.

Prof. Henryk Gaertner
Kraków